

Husejerforeningen
Strandvejskvarteret

Rapport om træer på

Kildevældspladsen
og i kvarterets gader

Udarbejdet af:

Svend Andersen
Plantefokus
Professionel træ- og planterådgivning

www.plantefokus.dk
svend@plantefokus.dk
Tlf. 30 32 72 33

Rapportens indhold og mål

Træer på Kildevældspladsen og i kvarterets gader er besigtiget d. 10. april 2018 af undertegnede med deltagelse og hjælp af Michael Quist fra foreningen. Dette med henblik på mine faglige vurderinger af træernes tilstand, trivsel, potentielle restlevetid, samt evt. muligheder for evt. positivt at ændre på vækstforhold og indsatser omkring træerne.

Førstehåndsindtrykket af lindetræerne på Kildevældspladsen var en positiv overraskelse over, hvor godt de 9 træer er tænkt sammen med pladsens størrelse og arkitektur. Et fritvoksende stort træ i det lille anlæg midt på pladsen giver højde uden at genere, desuden er træet synligt på lang afstand i den gennemgående Kildevældsgade. De knudebeskårne træer indrammer pladsens sider på velfungerende vis. Deres veldefinerede form og faste størrelse passer godt til bygningshøjden. Træer udgør sammen tydelige rækker, men tillader også lys og kig til og fra husene, der indrammer pladsen (forsidefoto).

Historik

Lindetræerne på pladsen er formodentlig af typen parklind (*Tilia europaea*), men dette kan ikke siges med sikkerhed i vintertilstand. Det fritvoksende træ midt på pladsen er ældst. Plantnings år kendes ikke, men træet vurderes til at være pænt over 100 år.

De 8 knudebeskårne træer er fra ca. 1960, men de kan også være lidt ældre. Træerne virker umiddelbart ens, men ved nærmere vurdering er de fire endetræer i rækkerne ældre end de fire træer midt i rækker. Årsag hertil er ukendt, men indplantningen i rækkerne er lykkedes meget flot, når det gælder træernes grundlæggende ensartethed i opbygning og størrelse.

Især for ældre træer under vanskelige forhold er det afgørende for deres trivsel og potentielle restlevetid at der er 'ro' uden opgravninger omkring deres rødder og vækstjord. Pladsens belægning er omlagt ca. 1995, hvilket betyder at der ikke længere kan frygtes direkte følgevirkninger heraf.

Tilstand og vækstforhold

Træers trivsel vurderes nemmest i sensommeren, hvor træernes bladmængde og skudlængder er tydelige. Mistrivsel viser sig som 'tidligt efterår' i løvfarve, kombineret med tyndt løv, små blade og evt. bladfald.

I vintertiden kan trivslen vurderes ud fra sidste års tilvækst på kviste og skud. Træers grundlæggende opbygning (af betydning for både sikkerhed, æstetik og ensartethed), samt registrering af døde grene og sår er til gengæld nemmest at vurdere i vintertiden uden løv.

Det gamle lindetræ midt på pladsen står i et lidt hævet bed med et relativt stort areal af uforstyrret vækstjord. Dette er usædvanligt for et træ på en plads, men godt for potentiel trivsel og levetid.

Lindetræet i bed midt på pladsen, - se tekst

Lindetræet har en god og stabil stamme- og grenopbygning, med en høj og ret smal kroneopbygning omkring stammen. Træets hovedgrene har været let reduceret og evt. døde grene er fjernet. Trivslen på træet kunne have været større, men det er gode tegn at kronen er ret ensartet besat med relativt mange smågrene og kviste. Der er ingen tegn på topdød – et visuelt varsel om at træet er under afvikling – og der er ikke synlige sår eller råd at se på stamme og hovedgrene. Med træets aktuelle tilstand vurderes det at kunne leve en lang årrække endnu. Et bud på åremål er vanskeligt, men jeg vil vurdere + 30 år

Der er ikke store muligheder eller behov for at forbedre træets vækstforhold. Et tyndt lag topdressing med kompostjord i bedet kan måske bidrage til øget mikroliv i jorden og tilføre en bred palette af næringsstoffer.

De knudebeskårne lind står i brostensbelægning, hvilket ofte giver ringe rodforhold grundet komprimering af bærelag, salt m.v. Aktuelt virker træerne dog ret vitale bedømt ud fra bl.a. størrelsen på afskårne årsskud. Evt. variation i trivsel målt på det enkelte træ udlignes ved den årlige knudebeskæring.

Der parkeres ikke under træerne, hvilket stærkt mindsker komprimering og risiko for påkørsel. Træerne kan have rødder under fortov ind i forhavernes havejord i større eller mindre grad, hvilket gavner deres vækst. Bliver der behov for opretning af belægning må disse rødder ikke skades. Belægningen må hæves let eller evt. erstattes med 'slotsgrus' eller lignende. Knudebeskæringen begrænser hastigheden på tykkelsesvæksten af både stamme, grene og hovedrødder i forhold til fritvoksende træer. Et bud på restlevetid vil også være + 30 år.

Vejsalt skader jordstruktur og selve træet ved optagelse (visne bladrande hen på sommeren efter tør periode). Om træerne lider under vejsaltningen kan p.t. ikke afgøres, men muligheden for at undgå salt i rodzonen er næppe eksisterende. Vigtigt for alle pladsens træer er at undgå opgravninger eller andre ændringer i træernes rodzoner, der kan skade rødder og rodvækst.

Knudebeskårne træer med nærhed til forhaver. God opbygning af grene og knuder.

Beskæring

Det store lindetræ er beskåret fagligt hensigtsmæssigt. Med års mellemrum (6-11 år) kan det blive aktuelt at gå kronen efter for døde grene, samt evt. afskæring/ tilbageskæring af større grene med ringe hæftning, eller uheldig retning. Disse grene vil oftest have udspring ved tidligere tilbageskæringspunkt.

De knudebeskårne træer har generelt en god gren- og knudfordeling og der er ingen eller meget få sår på grene og stammer. Hvis en enkelt gren eller knude dør, skæres grenen tilbage til levende ved, ofte over fortsættende levende gren. Årsskud på knuder er korrekt tilbageskåret tæt på knude, uden at skære i denne. Efterlades stubbe vil nogle af disse dø grundet lysmangel og de døde stubbe vil med tiden rådne bort og efterlade huller i knuderne, idet barken ikke kan lukke for såret før dette er sket.

Ca. 60 år gamle knuder fra lindetræ. Bemærk grentykkelse i forhold til knudestørrelse.

Der er ingen huller i knuderne eller råd centralt i grene, hvilket viser korrekt afskæring af årsskud gennem årene

*Fodpude på den store lind.
Beskæring: Se tekst.*

Både den store lind og nogle af knudetræerne har 'fodpude' af skud ved stammebasis. Når lind er begyndt herpå kan dette ikke standses ved fjernelse af skuddene. Skuddene kan afskæres i jordhøjde én – to gange årligt, men jeg synes det er kønnere blot at klippe dem som en lav rundagtig pude ved træets fod.

Træer i gader

På Kildevældsgade udenfor pladsen er der plantet prydpærer (*Pyrus communis* 'Beech Hill' – eller en lignende sort). Træerne står i spredte bede af varierende størrelse med roser eller bøgepur som underplantning. Trætypen er sikkert valgt ud fra træets størrelse og opadstræbende vækst. Desværre er træerne i dag meget uens grundet skader og manglende styring af kroneopbygningen for år tilbage. Tidspunkt for en regulerende beskæring er forpasset og min anbefaling vil være at udskifte træerne med anden type når muligheden byder sig. Opbygningen af nogle af de mindste plantebede bør revurderes ved samme lejlighed.

*Eksempel på dårlig prydpære i lille plantebed.
Træet har stort stammesår og en ringe kroneopbygning.*

Plantebed kunne have været opbygget med rodrum under fortov

I Bergreensgade står der nogle gamle reduktionsbeskårne bornholmske røn (*Sorbus intermedia*). Træer er mistet undervejs, måske pga. alder, påkørsler m.v., men også fordi træerne står i meget små bede kranset af asfalt. Nogle af de tilbageværende træer gror forbavsende godt, hvilket sikkert skyldes at de har rødder der har fundet vækstjord i forhaver. Træerne kræver gentaget kronereduktion med års mellemrum.

Nye røn af samme type er stedvis plantet i 'ledige plantehuller'. Om de vil vokse til, afhænger af om jord i plantehul er udskiftet (jordtræthed) og af om de kan finde vækstjord udenfor plantehullet. Træerne vil kræve både kroneløft og kronestyring med deres placering i gaden. Hvis muligt bør træerne bevares med fritvoksende kroner længst muligt.

Ældre bornholmske røn med reduktionsbeskårne kroner danner 'port' i Berggreensgade.

Nyplantet røn af samme type. Med placering og vækstforhold er der lang vej til et lignende udtryk. Træet vil kræve både kroneløft og kronestyling, forudsat vækstmæssig succes!

Svend Andersen

Svend Andersen
Plantefokus
 Professionel træ- og planterådgivning

www.plantefokus.dk
svend@plantefokus.dk
 Tlf. 30 32 72 33